

News1 מחלקה ראשונה

יום חמישי 10 אוקטובר 2013 15:02

ד"ר חיים משגב | עורך דין | תגובות | הצטרפות ל-VIP

בפרקליטות לא לומדים לקח ולא משלמים מחיר

ד"ר חיים משגב מבקר את התנהגות המשטרה והפרקליטות באישומים כנגד אביגדור קהלני (שזוכה): אולי אני טועה, אבל כתב האישום נגד אביגדור קהלני נראה בדיוק ככתב פלסטר שנולד על רקע של רשעות בלתי מובנת

עוד מכה ועוד מכה - ובפרקליטות לא לומדים את הלקח. שוב אותן שיטות נלוזות; שוב אותן חקירות פולשניות המלוות בהאזנות סתר לחברים ולבני משפחה; שוב אותו שיקול דעת מוטעה של מחברי כתב האישום; ושוב אותו זיכוי רועם ומהדהד המותיר את איש הציבור דומע בפינתו, מבייש ונבוך, מוקף בקרובים ובידידים נאמנים.

אביגדור קהלני, שבע הקרבות, האיש שעצר בגופו את הטנקים הסוריים במלחמת יום הכיפורים, זכה מחדש בכבודו שאותו ביקשו לקחת ממנו במערכת אכיפת החוק. בכך הוא הצטרף לשורה ארוכה מאוד - ארוכה מדי - של אישי ציבור שחיהם היו למרמס בידי אלה שרוממות שלטון החוק בפיהם.

אינני יודע מה מניע, לעתים, את ראשי הפרקליטות כאשר הם מתבקשים לאשר פתיחה בחקירה נגד אישיות רמת מעלה, אבל לא אחת נדמה שלא כל השיקולים שנשקלים הם שיקולים ענייניים. חלק מהם, לפחות, נראים, אומנם בדיעבד, כשיקולים הנובעים סתם מתוך רוע לב לשמו. אולי אני טועה, אבל כתב האישום נגד אביגדור קהלני נראה בדיוק ככתב פלסטר שנולד על רקע של רשעות בלתי מובנת.

קראתי את דבריו של עורך אל-יגון, השופט הבאר שבעי ש"הוגלה" לתל אביב בגלל שיוסי ביילין, שר המשפטים היוצא, רצה להצטייר כמי שגם כבודם של החרדים יקר לליבו, והבנתי שיש בהכרעת הדין יותר מאשר סתם כעס על האישומים הבלתי ראויים שהוטחו במי שהיה השר לביטחון פנים בממשלתו של בנימין נתניהו.

עורך אל-יגון, איש הגון לכל הדעות, שפיו וליבו שווים, שילם מחיר יקר על אמונתו שחופש הדיבור היא זכות השמורה גם לשופטים - ולא רק לנשיאים. הוא נדרש לפרוע מחיר מופקע בעליל בגין אמירה בלבד - דבר שלא צריך לקרות במדינה שזכויות יסוד מקובלות עליה. אינני מתכוון לומר בזה, שזיכוי של אביגדור קהלני נולד על רקע העוול שנגרם לשופטו, אבל אין לי ספק שעורך אל-יגון זכר, בעמקי ליבו, בעת שהוא כתב את הכרעת הדין, גם את הצד הכואב בחייו הציבוריים.

יכולתי, כמובן, לייחס לנוגעים בדבר, לאלה שניסחו את סעיפי האישום נגד אביגדור קהלני, לאחר חקירה ממושכת שהניבה ראיות קלושות ביותר, מופרכות על פניהן, גם שיקולים זרים, הנובעים, אולי, מהשקפה פוליטית מסיימת, או מגבהות לב מטומטמת. אולם אינני עושה זאת רק מסיבה אחת: כבודה של המערכת ואמינותה. אלה, צריך להדגיש ללא לאות, יקרים ללב כל מי שעומד יום-יום במערכה על כבודם של חשודים ונאשמים, ותולה את כל יהבו במערכת המשפט על כל מרכיביה ושלוחותיה.

יחד עם זאת, נראה לי, שהגיעה השעה לומר גם לפרקליטות, שדינה צריך להיות כמו דינו של כל גוף שלטוני אחר. מבחן התוצאה, הוא המבחן הקובע, ומי שנכשל בו - צריך להיתבע לשאת בתוצאות. קל וחומר, על מעשים שנעשים שלא בתום לב, או מתוך שגגה, אלא בזדון ובכוונה לפגוע.

אין זו, אולי, השעה לבוא חשבון עם אלה שעומדים בראש המערכת שהניבה שורה ארוכה של כתבי אישום מופרכים נגד אישי ציבור, אבל זו בהחלט הזדמנות לחזור ולתבוע את הקמתן של מערכות בקרה חיצוניות. הפרקליטות איננה חסינה בפני מעשים שיסודם בכוונות בלתי כשרות, ולכן גם על אנשיה לעמוד למבחן.

מה שראוי ונכון לעשותו לגבי כל עובד ציבור צריך להיות ראוי ונכון פי כמה כשבאים לבחון את

מעשיהם של אלה שכבודם וחירותם של כל אזרחי המדינה נתון בידיהם. מי שמאשר האזנות סתר, חיפושים בחצריו של היחיד, חקירות פולשניות, הגשת כתבי אישום בלתי מבוססים, הדלפות לאמצעי התקשורת ועוד כיוצא באלה, צריך לעמוד לדין, הוא עצמו, כאשר מתבררות העובדות לאשורן. שלטון החוק איננו מתיר את עריצות החוק. העוסקים באכיפת החוק, הם עצמם, אינם אמורים להיות מעל החוק.

ודוק: הכוח שנמצא בידי אנשי הפרקליטות עבר, בארצנו, זה מכבר את גבולות הרצוי - והראוי. לא תמיד מסוגל בית המשפט לעמוד על טיבם של הדברים ולהחזיר לנאשם את חירותו ואת כבודו. יש וכתבי האישום תפורים בתפרים גסים, כמו בעניינו של אביגדור קהלני, אבל יש והפגמים בלתי ניתנים לאיתור מהיר. לא תמיד אף יש בידי נאשמים את היכולת, הנפשית או הכספית, כדי להתמודד במנגנונים השלטוניים רבי העצמה שמאגריהם בלתי נדלים.

אינני יודע כיצד עושים זאת, אבל הגיעה השעה לעצור את הרכבת החורסנית הזאת - ותקצר כאן היריעה מלחזור ולומר את כל הדברים שכבר נאמרו אין ספור פעמים בדבר הצורך בהקמת מנגנון ציבורי, בלתי תלוי, לבחינת בקשות למשפטים חוזרים, או לבדיקת דרכי התנהלותם של פרקליטים; ועוד ועוד.

תאריך: 29/03/2001 | עודכן: 29/03/2001

מועדון הבלוגרים לקבלת רשימות הכותב הנ"ל לדוא"ל שלך עם פרסומן הקלק כאן

מועדון VIP להצטרפות הקלק כאן